

Hvidovre Lokalhistorie

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab og Historiens Hus Hvidovre
26. årgang — Nr. 1 — februar 2008

Indhold

Nyt fra Formanden	s 3
Industrihistorier på Vestegnen	s 4
Planlægningens Landskaber <i>Poul Sverrild</i>	s 5
Avedøre Holme—Danmarks største industrikvarter <i>Kitt Boding-Jensen</i>	s 9
Bent Zinglersen <i>Randi Romerdahl</i>	s 12
Mælkemanden og Perlefiskeren <i>Bent Zinglersen</i>	s 13
Parcelhuset på nydansk <i>Helle Nysted Andersen</i>	s 16
Kulturarv 2650—møde i Messen	s 18
Hvidovres sidste købmand	s 20
Kommende arrangementer	s 22
Lokalhistorisk Selskabs Bestyrelse	s 23
Hvidovredukke på Nationalmuseet	s 24

Udgiver:

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Rytterskolen

Tlf. 36 47 34 44

www.sitecenter.dk/rytterskolen

og

Historiens Hus

Tlf. 36 49 00 30

www.historienhus.hvidovre.dk

Hvidovre Kirkeplads 1, 2650 Hvidovre

e-mail. hvidovrerytterskole@mail.tele.dk

Alarmpladsen 3, Avedørelejren, 2650 Hvidovre

e-mail lokalarkiv@hvidovre.dk

Redaktion: Poul Sverrild ansv. og Kitt Boding-Jensen

Forsidefoto: Ejnar Parslev: motiv fra Hvidovre Strand, oliemaleri. Luftfoto af Kalveboderne 2007.

Nyt fra formanden

Sidste år kunne Hvidovre Lokalhistoriske Selskab fejre medlemsbladets 25 års jubilæum, og det markeredes med et større arrangement omkring Rytterskolen lørdag d. 29.9. samt udgivelse af jubilæumsskriftet om selskabets, arkivets og bladets historie. Omkring 200 mennesker lagde vejen forbi Rytterskolen og fik indblik i gamle håndværk, gartnerier i Hvidovre, folkedans, fremvisning af Hvidovre Kirke, guidede ture på kirkegården og omkring Hvidovregitteret på Hvidovre Torv. Mange af selskabets medlemmer fik udleveret jubilæumsskriftet, som vi efterfølgende har modtaget adskillige positive henvendelser for. Det er stadig muligt at anskaffe sig et eksemplar til en pris af 25 kr. Siden udgivelsen af sidste medlemsblad har der været afholdt 3 medlemsarrangementer. I november fik vi mulighed for at besøge Cirkusmuseet i Avedøre lejren. Museumsinspektør Anja Olsen førte os sikkert og med humor gennem udstillingen. Det blev en god cocktail sammensat af finurlige oplevelser og cirkusgenstande og kulturelt overblik. Medlemmer,

der endnu ikke har besøgt Cirkusmuseet, anbefales at lægge turen omkring dette.

Den 10. december havde vi lejlighed til endnu en gang at tilbringe en aften med forfatteren og lokalhistorikeren Jørgen Nielsen. Med udgangspunkt i hans bog "Fem år - der varede længe. Beretninger fra Vestegnens modstandskamp" blev vi ført både gennem gribende og triste hændelser under 2. verdenskrig. Jørgen Niensens bog er meget anbefalelsesværdig og kan stadig erhverves til en pris af 25 kr. ved henvendelse til Historiens Hus eller Rytterskolen (tirsdage mellem 11.00-14.00).

Vores tidligere borgmester Britta Christensen fortalte den 21. januar veloplagt om tilgangen til og omgangen med "magten" som borgmester gennem næsten 15 år. Der var stort fremmøde, og vi fik et spændende indblik i en borgmesters arbejdsområde herunder de veje, der fører til de endelige beslutninger.

Sammen med dette blad er der vedlagt girokort til kontingent og indbydelse til generalforsamling den 10. marts 2008. Bestyrelsen håber, at rigtig mange møder op ikke mindst, da selskabets mangeårige formand, redaktør og bestyrelsesmedlem Dan Olsen har valgt at træde tilbage på grund af alder.

INDUSTRIHISTORIER PÅ VESTEGNEN

af Poul Sverrild

På initiativ af regionalavisen Vestegnen og Museet Kroppedal i Høje-Taastrup udkom i december en bog med historier fra Vestegnens industrihistorie.

Regionens kulturhistoriske institutioner bringer her beretninger fra hver deres område, og dertil kommer nogle mere oversigtslige artikler, som sætter rammen for industrihistorierne.

Hvidovres rolle gennem hovedparten af industrialismen har været først at være spisekammer og siden bosætningsområde for industriens arbejdskraft. Det afspejles i de i alt fire artikler, som Historiens Hus har bidraget med.

I dette blad bringer vi to af artiklerne som appetizer på bogen, som kun koster 100 kr og kan købes på regionens kulturhistoriske institutioner, herunder i Historiens Hus.

Artiklerne handler henholdsvis om hele den planlægningsudvikling, som skabte rammerne om Vestegnen og om Avedøre Holme, som ikke bare er planlægningshistorie,

men også virksomhedshistorie.

2007 var dyrket landet over som industrikulturens år, og her i Hvidovre passede det fremragende med, at industrialismen overhovedet er ramme omkring vores kulturarvskommuneprojekt.

Kulturarvskommuneprojektet, Kulturarv 2650, afsluttes her i februar 2008, og i skrivende stund venter vi spændt på, om Historiens Hus får mulighed for at arbejde videre med hele den kulturarvs-tænkning, som vi har udviklet i projektet.

Planlægningens landskaber

af Poul Sverrild

Industrialiseringen medførte en voldsom vandring af arbejdskraft fra land til by, og København var den magnet, der trak stærkest.

Med de gamle voldes fald i midten af 1850-erne var der grundlæggende ikke nogen grænser for byens vækst, og i løbet af det næste halve århundrede voksede presset på byens omgivelser og forvandlede landsbyer og marker til forstæder. Med beundringsværdigt fremsyn skrev fuglemaleren Viktor Johansen, som fandt mange motiver på kanten af byen i 1928: ”Som en Molok, der langsomt udsletter Naturen, rykker Forstadens Forposter frem.”

Planlægning og regulering er to af industrialiseringens følgesvende. Især boligspørgsmål, landskabsudvikling og forurening er vinkler på samfundets forhold til industrialiseringen, som hurtigt påkaldte sig interesse blandt bybyggerne. Med Københavns store byplan-konkurrence i 1908 om byens fremtid blev byplanlægning sat på dagsordenen. Ikke mindst Vesteg-

nen skulle blive formet i en planlægningsproces. Det mest karakteristiske ved industrialismens planlægning var arbejdet med at adskille byens funktioner. Idealet blev hurtigt industri for sig og boligområder koblet med nære rekreative faciliteter for sig.

Da Vestegnens flade landskab ikke havde borgerskabets bevågenhed som rekreativt landskab, var der ikke behov for eller vilje til trafikale investeringer af den slags, som åbnede store dele af Nordsjælland for bebyggelse allerede i tiden før og efter Den første Verdenskrig. Køge Bugt fik derfor hverken Strandvej eller Kystbane, og S-bane til Vestegnen var også en investering, som kom til at høre tiden efter Den anden Verdenskrig til.

Arbejdet med at planlægge Københavnsegnens fremtid begyndte i slutningen af 1920-erne, og her blev de første skitser til en overordnet trafikplan skabt. Størst var i øvrigt opmærksomheden overfor nødvendigheden af at sikre borgerne adgang til grønne områder i den stadigt voksende industriby.

Planlæggerne var visionære, da de

Planlægningen af Køge Bugt Strandpark var undervejs i et halvt århundrede, men den oprindelige plan kom til at holde, da parken endelig blev realiseret.

i 1936 udgav en betænkning om områder til fremtidens fritidsliv i hovedstaden. Relevant for Vestegnen var ikke mindst forslag om skovrejsning på den skovløse egn og et ønske om at få undersøgt muligheden for at lave en kunstig strand i Køge Bugt fra Avedøre Holme mod sydvest til Lille Vejleå. Begge projekter blev som bekendt realiseret senere i form af henholdsvis Vestsøen og Køge Bugt Strandpark. Det sidste projekt var ikke mindre end 45 år undervejs, før det kunne indvies i 1981, men udstrækningen af anlægget var præcis, som planlæggerne havde forestillet sig oprindeligt.

Det var karakteristisk, at drømmen om at ændre Vestegnens natur kom udefra. Der var planlæggere med et natursyn, som på den ene side var præget tidens idealer om alles ret til adgang til samfundets goder, men som på den anden side ikke havde distanceret sig fra borgerskabets landskabsideal. Derfor var det vigtigt for dem, at sikre, at de borgere, som boede på Vestegnen ikke skulle ”snydes” for de herligheder, som borgerskabet for længst havde sat sig på nord for København. Vestegnens karakteristiske flade og frugtbare slette-land og rørskovskysten mod Kalveboderne var ikke interessant –

Vestegnen skulle helst ligne noget andet end sig selv!

Egnsplanrådet, som arbejdede med planlægningen af Storkøbenhavn, skrev i 1968 om Vestskoven: ...grønne sletter skal veksle med skov, sådan som man kender bl. a. fra Dyrehaven. Der skal skabes et gæstevenligt skovlandskab. Men ikke nok med det. At Københavns vestegn er noget flad, ville man ikke i tidligere tider have ment at kunne gøre noget ved, men det kan man i dag, og man er foreløbig gået i gang med at bygge to store bakker.” Det er et godt billede på planlægningsklimaet i 1960-erne: Begejstring over at kunne forandre i stor målestok og fravær af respekt for det, der allerede eksisterede. En ægte pionerånd prægede planlægningsarbejdet omkring Vestegnen.

Med ”Fingerplanen” fra 1947 tog planlæggerne fat på visionen om fremtidens Danmark. Nu skulle væksten styres, og der skulle sikres arealer til boliger, industri og rekreation. Trafik og nye centre var nu også på dagsordenen. Erfaringerne fra den ukontrollerede og uplanlagte vækst i Rødovre, Hvid-

ovre, Glostrup og Brøndbyerne havde vist, hvor uhensigtsmæssig den form for udvikling var for samfundet, så der var stor forståelse for, at der skulle lægges strammere rammer om den fremtidige udvikling. Bolignød og fortsat befolkningsvækst var dagsordenen i København efter Den anden Verdenskrig, og planlægningen kom til i sidste øjeblik. Overordnet kom Fingerplanen til at virke. Byen skulle på Vestegnen vokse langs de to fingre Roskildefingeren og Køge Bugtfingeren, og mellem dem skulle den grønne kile sikre alle de kommende indbyggere let adgang til rekreative områder.

Langs Køge Bugt havde der fra omkring år 1900 hundredskiftet udviklet sig et efterhånden næsten sammenhængende sommerhusområde langs kysten. Det kunne i 1960-erne forudses, at sommerhusområderne uanset lovgivning ville glide over til helårsbeboelse, og for at styre udviklingen i Køge Bugtfingeren blev i 1961 vedtaget en lov, som kom til at danne ramme om den fremtidige udvikling.

Et helt bælte af byer skulle rejse

sig fra Avedøre ned langs Køge Bugt med S-bane og motorvej som ryggrad. Tidens fremmeste planlægningsværktøjer blev taget i brug, og det industrialiserede bolig- og erhvervsbyggeri udfyldte rammerne.

Med et nyt aflastningscentrum for København i Høje Tåstrup, et city to, skulle Roskildefingeren være akse om hele hovedstadens fornyelse. Planlægningens forudsætning var, at den allerede kendte udvikling fortsatte med kontinuerlig vækst.

Men fra den første oliekrise i 1974 begyndte mange af planlægningens forudsætninger at skride, og Vestegnen stod til en mindre lys fremtid, end forventet.

Vestegnen blev planlagt som en nærmest ideel industristruktur. Erhvervsområder i god afstand fra boligområderne, og de rekreative områder tæt på boligområderne. Men det klassiske industrisamfund er historie i dag. Udfordringen er nu at bringe den planlagte industriby, Vestegnen, over i informations- og oplevelsessamfundet.

Avedøre Holme – Danmarks største industri kvarter

af Kitt Boding-Jensen
museumsinspektør Historiens Hus

”Stod du på en ølkasse, kunne du se det hele. Der var intet, der var ikke et træ, der var ingenting. Det var så øde, at der ikke engang blev ryddet sne derude”. Det fortæller Jørgen Pedersen, pensioneret servicechef i Glenco. Glenco var en af pionererne på Avedøre Holme – Danmarks største industri kvarter.

I 1950ernes høj konjunktur var der behov for flere industriområder. De mellemstore virksomheder i København voksede, og med lagre spredt over hele byen samt trængsel i de travle gader, efterspurgte de mere plads. Det skulle være i nærheden af København, for hovedstaden var centrum for den blomstrende industri.

Det er i det lys, at inddæmningen af det ca. 450 hektar sumpede naturområde bestående af mindre og større holme i Avedøre skal ses. Initiativtageren til inddæmnings-

arbejdet var Foreningen Dansk Arbejde, og i 1964 indviede daværende statsminister Jens Otto Krag inddæmningsarbejdet.

Inddæmningen gik stærkt, og allerede et år forud for tidsplanen flyttede Odense Vinkompagni, som den første virksomhed ind i 1966. Udbygningen af Avedøre Holme foregik ikke med samme hast og dette til trods for lave grundpriser. Det øde landskab prægede derfor Avedøre Holme i mange år.

Ove Nielsen har f.eks. fortalt, at ringede de efter en taxa, var der megen skepsis, om hvorvidt det var en aprilsnar eller ej. Man var ikke vant til, at der var mennesker på Avedøre Holme.

Ove Nielsen og hans kone var dog

også et særtilfælde som fastboende på Avedøre Holme. Avedøre Holme er et industriområde, og beboelse er kun mulig i tilknytning til en virksomhed, fortæller Ove Nielsen.

Han startede sit maskinværksted i familiens kælder på en villavej i Hvidovre. Men efter klager fra naboer og en voksende efterspørgsel måtte Ove Nielsen se sig om efter et andet og lovligt sted at drive virksomhed. Det blev på Avedøre Holme til 39 kr. pr. m². Ikke længe efter at værkstedet stod færdigt, besluttede Ove og hans kone at sælge deres hus og bygge en portnerbolig ved siden af værkstedet. Virksomheden udviklede sig, og Ove udvidede sine aktiviteter med en trådvarevirksomhed. I dag er

aktiviteterne i Ove Nielsen A/S igen indskrænket til maskinværkstedet, som bliver kørt videre af hans søn.

Iført de historiske briller, fremtræder Avedøre Holme som et produkt af sin tid. Efterkrigstiden var præget af tanker om modernisering med den funktionelle og rationelle byplanlægning, som dominerende ideal. Det var først og fremmest plads og de funktionelle krav, der skulle tilgodeses frem for æstetik og arkitektonisk kvalitet. Rationalet i 1960erne var, at virksomhederne stod for produktet fra a-z. I dag er mange af ledene specialiseret, som Glenco er et levende eksempel på, idet produktionsdelen for længst er udliciteret. Produktionen flyttede først mod

vest til Jylland og siden langt mod øst til Østeuropa eller Asien. Det har sat sine spor på området, som i disse år går igennem en transformation.

Spørgsmålet er nu, hvad der vil ske med Avedøre Holme i fremtiden? Kan det leve op til de krav moderne virksomheder stiller i dag med virksomhedsdomiciler frem for fabrikshaller?

Avedøre Holme ligger fjernt fra boligområder, så store koncerter eller en forlystelsespark vil kunne fungere uden at genere nogle. De lige, brede veje vil ingen nødvendigvis skulle røre ved og vil være et levn om en tid, hvor bilerne var på vej frem, og industrien kom brudende.

Bent Zinglersen

Af Randi Romerdahl.

Som omtalt i jubilæumsnummeret fra september 2007, modtog Historiens Hus sidste år Bent Zinglersens efterladte samling af manuskripter, artikler og erindringsmateriale. I erindringerne har Bent Zinglersen beskrevet episoder og hændelser fra barndommen og ungdommen i henholdsvis Hvidovre og København. I dette nummer samt i 2008's følgende tre numre optræder udvalgte af disse erindringskildringer fra Bent Zinglersens opvækst i Hvidovre.

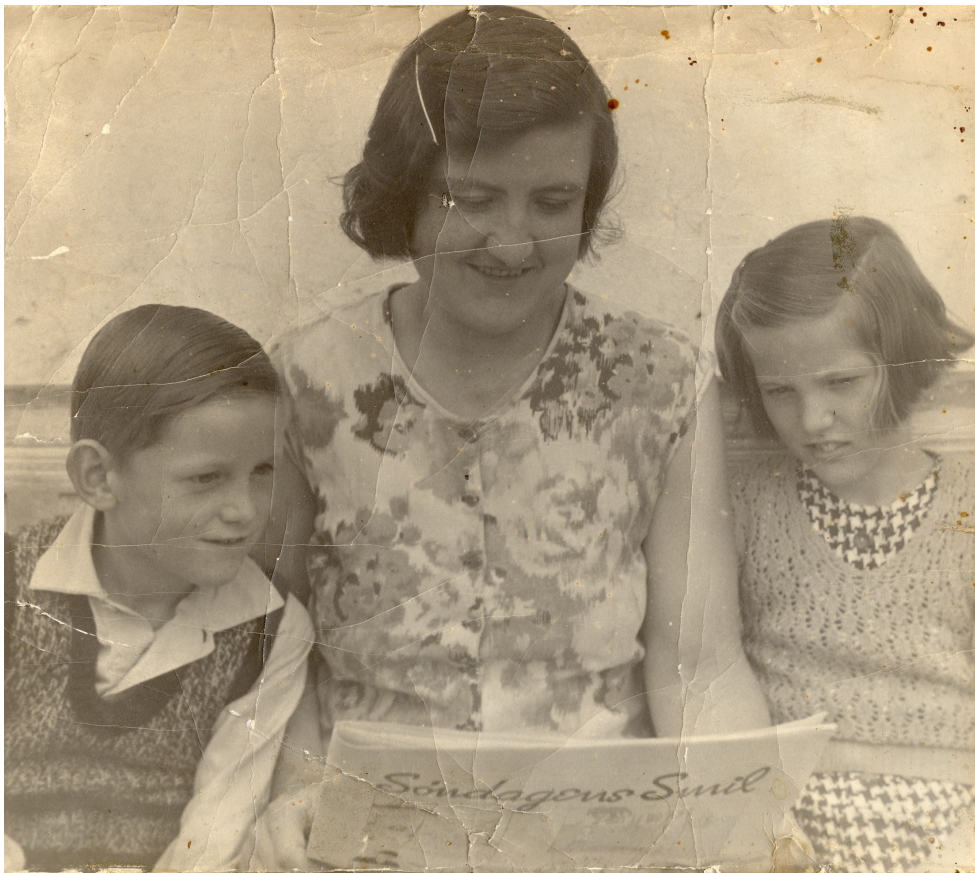
I dette nummer bringes en skildring af Bent Zinglersens første år i trygge rammer bag stakittet til huset på Lodsvej. I næste nummer skildres episoder, der fandt sted under skolegangen på Strandmarksskolen. I tredje nummer fortæller Bent Zinglersen om hvordan han som 12-årig oplevede den 9. april 1940 og endelig skildres Bent Zinglersens oplevelse af Statsminister Hedtofts besøg i Hvidovre efter anden verdenskrig.

Bent Zinglersen blev født i 1927 i det yderste beboelseshus på Lodsvej, hvor han tilbragte barn-

dommens første 4 år. Adressen hed dengang "Lodsvej sidste hus" da vejen endnu ikke var fuldt nummereret. Familien Zinglersen bestod yderligere af faderen Georg, der var ansat på Hvidovre Kommunekontor, moderen Else, den ældre søster Lis, Bent samt efternøleren Kaj.

Faktaboks

Randi Romerdahl er specialestuderende fra historie og kommunikation på Aalborg Universitet. Randi har siden september 2005 været tilknyttet Historiens Hus og tager i sit speciale fat i Bent Zinglersens arkiv. Med udgangspunkt i arkivet vil Randi kortlægge, hvad arkivet kan fortælle om forstadens udvikling i kraft af Bent Zinglersens barndomsskildringer fra Hvidovre i 1930'erne. Arkivet bidrager på den måde til at afdække hverdagslivet i Hvidovre i en periode, der ikke mindst bød på store forandringer for lokalsamfundet. Det betød også, at Hvidovre udviklede sig fra et traditionelt landbrugssamfund til en forstad til København og boligby for de københavnske arbejdere.

Bent og hans søster Lis får læst op af mor, Else Zinglersen.

Mælkemanden og Perlefiskeren

Af Bent Zinglersen

”Så Bent, nu kører jeg din mor ned!”

”Nej, nej, mor skal lave frikkadunser i dag!”

Denne ultrakorte dialog skulle have fundet sted mellem mig og min gode ven Vilhelm, der var mælkvognchauffør for Trifoleum. Jeg stod i kanten af vores store baghave og ventede på mor, som netop kom anstigende, da Vilhelm efter at have forsynet Hvidovre Søbad og min mosters kiosk med is, skul-

le runde hjørnet fra den store sortgrusede plads yderst ved badebroen til den lortebrune Lodsvej.

Jeg husker kun svagt episoden, men har fået den fortalt nogle gange. Vilhelm husker jeg til gengæld tydeligt. Han kom med mælk til os hver formiddag, og en dag – efter vi var flyttet fra Lodsvej til Strandbovej – frydede han mig i min

Bent Zinglersens far, Georg Zinglersen.

sjæls inderste ved at kunne genkende omridset af Sjælland på et stort stykke pap, jeg sad og malede på trappen op til hoveddøren på Strandbovej 89. Huset eksisterer endnu i såkaldt skrivende stund, men er nu nummereret til Hvidovre Strandvej.

Flytningen fra Lodsvej til det rødpuksede hus knap 100 meter derfra, skete en efterårsdag i 1931.

Selve flytningen skete for de mindre tings vedkommende ved hjælp af min nyligt aflagte barnevogn, som Lis havde ligget i før mig. Ja, selv vores store bordplade fra spisestuen, som dog kunne deles i to dele, balancerede mor afsted med på barnevognen med dens fire rokokoben fortøjret oven på. Større dele tog fars venner sig af. Far havde mange venner selvom han ikke var indfødt hvidovrebonde, men slaglosianer. Far var uddannet indenfor isenkram hos Hans Lystrup fra Slagelse som netop var begyndt at sælge cykler og motor-køretøjer. Så blev far bilsælger og flyttede med Lystrup til Pile Allé på Frederiksberg. I Café Bregnehøj på Finsensvej blev han en aften varm på servitricen, som tillige var

datter af restauratør Salskov, en af branchens kendte navne. De blev forlovet og gift og flyttede ud til Hvidovres sydligste ødemark på anbefaling af en af Lystrups mekanikere. Som få år forinden havde købt et typisk forstadshus med have på Lodsvej.

Der var meget få helårsbeboere, der dengang fandtes på Lodsvej, men en af dem var en gammel perlefisker fra Sydhavet, som var kommet hjem for at nyde sit otium. Ham hilste jeg på hver dag, når han spadserede forbi på sin morgentur, og jeg sad i sandkassen lige inden for eller hang i den omhyggeligt aflåste låge.

Af og til havde Torres Rasmussen, som han hed, nogle røde kaffeposer med til mig, som jeg kunne sidde og fylde med sand og tømme igen, hvad jeg nok har haft meget fornøjelse af. Hvor han fik alle de kaffeposer fra, må guderne vide. En dag så Rasmussen at jeg sad og legede med en stor, fed rotte i sandkassen. Dyret var ikke bange for sådan en lille stump som mig. Til gengæld var jeg heller ikke bange for den. Jeg delte gerne en franskbrødsfad med den, og den

blev efterhånden ganske tam. Desværre fik rotten færten af vores mange duer i et skur i baghaven, og en morgen lå der et par døde duer på gulvet, tappet for blod. Det blev min lille firbenede vens død. Far flækkede den midt over med en spade.

Fisker Torres Rasmussen var dengang Hvidovres største skatteyder fortalte far mig en dag. Han var jo blevet ”skattemand” på Hvidovre Kommunekontor i Hvidovregade 24.

Navnet Torres kom sig af, at han var født om bord på et perlefiskerfartøj i Torresstrædet mellem Indonesien og Australien. Det fik jeg at vide, da jeg spurgte, hvorfra perlefiskeren havde fået dette spændende navn. Torres Rasmussens ene barnebarn, Aase, blev min skolekæreste i de første fem år af min skoletid, men jeg kendte altså hendes farfar først.

Parcelhuset på nydansk

Parcelhuskvarteret er en af danskernes mest udbredte boligformer.

Ofte står parcelhuslivet for skud for sin forudsigelighed, lukkethed og ensartede udtryk. Men hvad sker der, når parcelhuset ikke længere kun er til for far mor og børn, men når første, anden og tredje generation bor under samme tag?

Når IKEA og de funktionelle løsninger ikke længere slår til og når farvekombinationerne eksploderer og duften af barbecue og grillpølser blander sig med Shish Kebab og Tikka Masala? Rundt omkring på matriklerne i parcelhuskvarterne fordeler et af Danmarks vigtigste regiment sig, de selvejende kernefamilier. Men hvordan ser parcelhuset egentlig ud på nydansk?

I løbet af et år har etnolog Helle Nysted Andersen og fotograf Peter Friis-Nielsen i samarbejde med Historiens Hus Hvidovre belyst disse spørgsmål igennem tilbagevendende interviews med fire nydanske familier, som alle har det

til fælles, at de har bosat sig i et parcelhus i Nymarken i Hvidovre. Projektet mundende i maj 2007 ud i specialet ”Parcelhuset på nydansk”, som på baggrund af et nærgående studie af forskellige etniske minoriteters hverdagsliv i kvarteret, peger på nye værdier i både parcelhuset og det omkringliggende parcelhuskvarter.

Specialet består af to overordnede analyser som tager udgangspunkt i henholdsvis praksis i boligen og i haven.

Den analytiske tilgang tydeliggør det kønsrolleopdelte hverdagsliv, som også ifølge analysen også praktiseres i boligkvarterer langt fra de sociale boligbyggerier og ghettodannelser. For mens parcelhuset danner rammen for det meste af de kvindelige familiemedlemmers hverdagsliv, mødes de mandlige parcelhusejere i haverne omkring det tilbagevendende arbejde med vedligehold og pleje.

Disse observationer danner baggrund for specialets centrale diskussion af integrationsindsatsens herskende strategi mod ghettodannelser. Med sit fokus på spredningen af etniske minoriteter risi-

kerer den gældende praksis ifølge Helle Nysted Andersen at forputte problemerne med blandt andet at få kvinderne ud på arbejdsmarkedet.

Med et etnologisk fokus på særligt den materielle kulturs rolle for kulturmøder, bliver betydningen af blandt andet den funktionsopdelte for- og baghave, den stringente funktionalistiske rumfordeling i parcelhuset samt den ellers udskældte ligusterhæk belyst på nye måder, og bliver indskrevet som aktive medspillere i forståelsen af, hvad det er, der skaber det gode liv i parcelhuskvarteret.

Baggrunden for projektet var ifølge Helle Nysted Andersen dels en undren over, hvor de "helt almindelige nydanskere" var henne i

den offentlige debat. Hvor var den nydanske parcelhusejer i spørgsmålet om jyske motorveje, operahus og ændringer i den offentlige service. Hvordan lever og opfatter den "integrerede" nydansker sine danske omgivelser, og hvordan spiller særlige fysiske omgivelser en rolle i mødet mellem forskellige kulturer. Hvilket rum etableres der i parcelhuskvarteret, når mødet mellem kulturerne udspiller sig dér, og hvordan forholder det sig til ideen om, at nydanskere i parcelhuse er bedre integreret end nydanskere i ghettoer?

Læs Helle Nysted Andersens speciale på Historiens Hus hjemmeside

www.historienshus.hvidovre.dk

Foto:
Peter Friis-Nielsen

Tirsdag d.19 februar kl. 19-22. Møde i Messen

Hvidovre Kommunes kulturarvs-kommuneprojekt nærmer sig sin afslutning.

Historiens Hus markerer afslutningen, som også er en ny begyndelse, med et åbent borgermøde. Her vil vi informere om, hvad der er sket, hvad vi har nået og ikke mindst om, hvad fremtiden kan indebære på kulturarvens område.

Der bliver oplæg fra borgmester Milton Graff-Pedersen, fra Kulturarvstyrelsen ved kontorchef Anne Mette Rahbæk, fra Historiens Hus ved Poul Sverrild og fra Søren Møller Christensen fra konsulentfirmaet Hausenberg. Journalist Pernille Steensgaard fra Berlingske Weekendavis, som for nylig har behandlet Hvidovres kulturhistorie i en stor artikel vil kommentere og vil yderligere være ordstyrer i den debat, som gerne skulle affødes af oplæggene.

Hvordan opfatter vi Hvidovres kulturarv? Hvad består den af? Hvordan kan vi pleje og passe den? Hvordan kan vi formidle

den? Hvordan sikrer vi, at de, der skal arve kulturarven også får lyst til at arve den?

Det er bare nogle af de spørgsmål, vi kommer til at drøfte i den gamle kostforplejning i Avedørelejren.

Vi håber, at rigtig mange vil møde op og deltage og samtidig se den tilknyttede udstilling.

Vi ser frem til en spændende aften, hvor vi får lov til at præsentere resultaterne af projektet og lægge dem ud til debat.

Arrangementet foregår i:

Messen Alarmpladsen 2 Avedørelejren

**Yderligere information fås i
Historiens Hus Hvidovre
tlf 3649 0030**

Fru Jæger—Hvidovres sidste købmand

af museumsinspektør Kitt Boding-Jensen

Første gang Historiens Hus møder fru Jæger er kort før den annonce-rede lukning af købmandsbutikken på Strandby Allé. Efter 62 år bag disken har fru Jæger valgt at lukke og slukke. Dagen blev markeret med en reception, hvor kunder, venner og kolleger kom forbi til et glas og de allersidste indkøb.

Da Historiens Hus tre uger efter, bliver lukket ind igennem den halvtomme butik, lageret og ind i privaten i den tilstødende villa, er det i en hyggelig stue, der stadig bugner af blomster. *"Det er et stort arbejde at passe så mange blomster. Kærlig omsorg skal der til"*, og man er ikke i tvivl om, at der bliver sørget godt for én hos fru Jæger.

Fru Jægers liv og færden fortæller ikke bare om en stærk personlighed, men også om kvarterets udvikling fra sommerhusområde til villakvarter, om ændrede forbrugsvaner, og om pludselig at stå med det hele alene.

Fru Jæger kom oprindeligt fra Ka-

lø Vig i Jylland og hendes mand fra Rudkøbing på Langeland. De mødte hinandens hos fru Jægers onkel. Fru Jæger var i huset fra 1939 hos sin onkel, der havde en købmandsbutik på Hvidovrevej, og hendes mand var ekspedient.

De forlod Hvidovrevej i 1944 og åbnede først en grønhandler i Midgårdsgade på Nørrebro.

Efter 1½ år overtog de Købmand Ibsens forretning og villa på hjørnet af Strandby Allé og Dryadevej og vendte dermed tilbage til Hvidovre. Fru Jæger bor stadig i villan, og har drevet forretningen alene, efter hun mistede sin mand i 1974.

Fru Jæger var vel nok den sidste købmand i Hvidovre med en så lang lokal historie. Historiens Hus er glade for at have fået lov til at dokumentere fru Jægers købmandforretning, og i den nærmeste fremtid vil der her i bladet komme en længere artikel om fru Jæger og forretningen på Strandby Allé.

Kommende arrangementer

Tirsdag d. 19. februar kl. 19.00 **Kulturarv 2650** Møde om Hvidovre som kulturarvskommune
Messen i Avedørelejren

Mandag d. 10. marts kl. 19.30 **Generalforsamling**
Lille Friheden

Mandag d. 14. april kl. 19.30 Pensioneret politibetjent **Poul Fjeldgård fortæller** om d. 19. september 1944, hvor politiet blev taget af tyskerne og om sine egne oplevelser som KZ-fange i Tyskland.
Lille Friheden

Tirsdag d. 6. maj **Udflugt** til Gavnø Slot og Holmegård Glasmuseum
Afgang fra Rytterskolen. Nærmere oplysninger følger senere.

Sjælden aflevering

Avedøre Grundejerforening, som så vidt vi ved er den ældste nulevende forening i Hvidovre Kommune, afleverede sit arkiv til Historiens Hus ved foreningens 100-års fødselsdag i januar måned.

Grundejerforeningen trækker sine rødder tilbage til det oprindelige landsbylav, som organiserede jordejerne i Avedøre. Foreningen opstillede blandt mange andre gøremål borgerlige kandidater til Glostrup Sogneråd. Dens søsterforening i Hvidovre er for længst gået bort uden at efterlade sit ar-

Bestyrelsen for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab 2006/07

Formand Ole Asbjørn Petersen
Grenhusene 53
tlf. 3649 5785
-mail: 5002701@bredalsparken.dk

Næstformand Benny Riisager
Østre Kvartergade 11.st.tv.
tlf. 3678 2968
-mail: bennyriisager@av2.dk

Kasserer Ejvind Jensen
Paris Boulevard 22
tlf.3649 2885
-mail: brund.jensen@privat.dk

Sekretær Dan Olsen
Spurvehøjvej 17.st.tv.
tlf. 3678 8642
-mail: davao@tdcadsl.dk

Bestyrelsesmedlem Jette Randal-Lund
Østre Kvartergade 9 st.th
tlf. 3649 0659
-mail: jrl@av2.dk

KB-medl. Allan Fredskov
Svendbjergvej 1A,1.mf.
tlf. 3649 9606
-mail: afe@hvidovre.dk

KB-medl. Kim Østerberg Bødkerpor-
ten 7 tlf.3649 6804
e-mail: ktb@hvidovre.dk

1.suppl. Vagn Bacher
Hvidovregade 31B,1.tv
tlf. 3648 1434

2.suppl. Lars Bo Henriksen

Hvidovrevej 402
tlf. 3678 4869
-mail: larsbo@sport.dk

Revisor Hubert Steffensen
Hesselbjergvej 12
3649 0963

Revisorsuppleant Inge Larsen
Berners Vænge 7. 2.tv.
tlf. 3678 4736

Forretningsudvalg :

Ole Asbjørn Petersen, Benny Riisager,
Ejvind Jensen

Arrangementsudvalg :

Ole Asbjørn Petersen, Vagn Bacher,
Ejvind Jensen.

PR.og hjemmesiden:

Benny Riisager, Lars Bo Henriksen, Dan
Olsen

Lokalhistorisk/kulturistudvalg:

Benny Riisager, Jette Randal-Lund, Lars
Bo Henriksen

Bladredaktion :

Ole Asbjørn Petersen, Poul Sverrild, Kitt
Boding-Jensen

Udviklingsudvalg:

Ole Asbjørn Petersen, Benny Riisager,
Poul Sverrild

Historiens Hus deltager i øvrigt i bestyrel-
sesmøder og i udvalgsarbejder efter nær-
mere aftale.

e

e

e

e

e

e

e

Fotograf: John Lee
Nationalmuseet

"Hverdag og leg

Dukke med ægte hår 1923-24. Til dukken hører en hel garderobe af hjemmesyet tøj, der er en kopi af ejerens tøj, en arbejderpige fra det ydre Nørrebro." Det er den tekst, som Nationalmuseet har givet billedet i det seneste nr. af NYT. Dukken er afleveret til Nationalmuseet af Ester K. Petersen fra Hvidovre. Afleveringen tjener til at skærpe opmærksomheden på, om man har ting liggende, som kan bidrage til fremtidens forståelse af fortiden. Det kan være billeder, papirer eller genstande, som kan være med til at kaste lys over levevilkårene over fortiden her i Hvidovre eller andre steder. Arkiver og museers samlinger er bygget på den slags afleveringer. Historiens Hus indgår gerne i dialog om den slags materialer.